

АЛЬОШИНА Тетяна Валеріївна,
*доцент кафедри аналітичною
економьки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук*
ВЕКЛЕНКО Оксана Григорівна,
*здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З початком повномасштабної війни, одним з ключових завдань українського уряду стало законодавче забезпечення «правил військового життя» України. Постанови, прийняті Кабінетом Міністрів України за період воєнного стану, можна розділити на два напрямки: адміністративне регулювання воєнного стану та регулювання економіки. Основні зміни стосувалися питань оборони, забезпечення військ, а також економічних питань, таких як робота бізнесу та податки, встановлення соціальних пільг, гуманітарна підтримка.

Не зволікаючи до закінчення війни, Кабінет міністрів почав процес обліку збитків від війни та відновлення інфраструктури та житлового фонду. Значну увагу було приділено питанням санкцій проти росії та Білорусі. У перший день масштабної війни Кабінет Міністрів затвердив план заходів із забезпечення регулювання режиму воєнного стану, який передбачав налагодження взаємодії та координації органів державної влади з військовим командуванням, посилення охорони об'єктів критичної інфраструктури, забезпечення роботи протиповітряних укриттів та евакуації населення в разі необхідності [1]:

- невідкладність трансформації економічного регулювання пов'язане з тим, що кожного дня українська економіка втрачає значну частину потенціалу доданої вартості та зазнає значних структурних змін, що супроводжується міграцією українців за кордон, що спричиняє різке скорочення кількості економічно активного населення, яке задіяного у створенні доданої вартості;
- призупиненням матеріально-технічного забезпечення залізничного сполучення на території бойових дій;
- зниженою спроможність створювати продукти та послуги через брак людських і матеріальних (фізичних) ресурсів;
- зниження попиту в районах бойових дій та на прилеглих територіях через виїзд населення;
- фізична нездатність вести бізнес внаслідок бойових дій.

Перераховані вище проблеми в економіці під час воєнного стану, вказують на значну зміну структури попиту та виробництва, втрати ринків збуту, а також велику втрату персоналу.

Економічний блок нормативно-правових актів, ухвалених за останні два тижні, стосується переважно митної політики, фіскальної політики, державних закупівель, відстрочених звітів тощо. Хоча всі вищезазначені нормативні зміни, безумовно, є корисними, є деякі, які, навпаки, перешкоджають веденню бізнесу, головним чином блокування відшкодування ПДВ при експорті, скасування реєстрації податкових накладних в електронному форматі та перехід до формування податкового кредиту на основі первинної паперові документи. В результаті експортери зазнають додаткових збитків, а деякі компанії, в основному роздрібні мережі, стикаються з необхідністю різкого збільшення штату бухгалтерів і, навпаки, багато працівників змушені припинити роботу. Крім того, ці позитивні зміни в першу чергу спрямовані на полегшення бізнес-середовища та зменшення операційних витрат, але не вирішують фундаментальних проблем втрати ринків і можливостей для продовження економічної діяльності [2].

Для компенсації економічних втрат, спричинених повномасштабним вторгненням росії, Україні потрібна допомога держав-партнерів та міжнародних інституцій, а також відновлення бізнесу. Про це президент Володимир Зеленський заявив в інтерв'ю представникам українським ЗМІ.

Він наголосив, що дефіцит державного бюджету України щомісяця становить 7 мільярдів євро.

«Складна ситуація. Кажу відверто. Наприкінці місяця ми побачимо, як нас підтримають ті чи інші партнери. Ці суми знають усі – Євросоюз, США, Великобританія, наш народ», – зазначив Володимир Зеленський [3].

Президент упевнений, що наша країна вибереться з цієї складної ситуації, адже українці, які залишили свої будинки на початку війни, повернуться додому та працюватимуть.

Список використаних джерел:

1. Офіційний Урядовий портал. URL: [//www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
2. Бесєдіна В. Ф., Музиченко О. С. Економіка України: проблеми розвитку галузей та регіонів: зб. монографія. Київ. 2008. 399 с.
3. Офіційне інтернет-представництво «Президент України». URL: [//www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua).